

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-03321/2020-ERU

V Ostravě dne 9. dubna 2020

Č. j. 03321-3/2020-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-03321/2020-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], bytem [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona**, kterého se dopustil **z nedbalosti** tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona dne 31. srpna 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Úvaly u Prahy, v ulici Šámalova, v blízkosti pozemku parc. č. [REDAKCE], prostřednictvím bagru značky CAT 303.5 prováděl zemní práce související s výkopem drenáže pro rodinný dům, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 110, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 13 000 Kč** (slovy: třináct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 11720.

Odůvodnění

Dne 29. října 2019 zahájil Energetický regulační úřad (dále také „Úřad“ či „správní orgán“) v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu PE DN 110 (dále také „plynárenské zařízení“ či „středotlaký plynovod“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68

odst. 3 energetického zákona fyzickou osobou podnikající – [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE]. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 17. února 2020 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 10665-9/2019-ERU. Z kontrolního zjištění vyplývá, že poškození plynárenského zařízení nezpůsobil [REDAKCE] jako podnikající fyzická osoba.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 10665/2019-ERU, který byl vložen do správního spisu dne 2. dubna 2020, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení, který zemní práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděl jako sousedskou výpomoc a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

Dle ust. § 81 zákona o odpovědnosti za přestupky mohou být v řízení navazujícím na výkon kontroly skutečnosti zjištěné při kontrole jediným podkladem rozhodnutí o přestupku.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že:

- **zemní práce** související s výkopem drenáže pro rodinný dům, v důsledku nichž došlo dne 31. srpna 2018 k poškození plynárenského zařízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Úvaly u Prahy, v ulici Šámalova, v blízkosti pozemku parc. č. [REDAKCE], **prováděl zemním strojem** značky CAT 303.3 **účastník řízení**,
- **vyjádření** o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění zemních prací, spolu s vymezením podmínek pro provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení **nebylo** správcem plynárenského zařízení **vydáno**, neboť o něj účastník řízení nežádal,
- **vytyčení** polohy plynárenského zařízení v terénu **nebylo provedeno** správcem plynárenského zařízení, neboť o něj účastník řízení nežádal,
- z **fotodokumentace** místa poškození je zřejmé, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém obsypu, hloubku uložení plynárenského zařízení nelze z fotodokumentace zjistit,
- veškeré **náklady** spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny,
- v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k **úniku 2 463 m³** plynu do ovzduší za dobu 84 minut a **nedošlo** k přerušení dodávky plynu konečnému zákazníkovi.

Z vyjádření účastníka řízení ze dne 15. dubna 2019, 19. listopadu 2019, 12. ledna 2020 vyplývá, že práce prováděl právě účastník řízení na malém zapůjčeném bagru značky CAT 303.3, který měl z půjčovny. Na předmětném pozemku dělal výkop pro usazení retenční nádrže a vsakovací objekt dle projektu. Vzhledem k výskytu spodní vody a špatné možnosti vsakování, se s majitelem pozemku domluvil, že vyvede drenáž jako pojistný přepad do odvodňovací strouhy, která je za konkrétním pozemkem. Účastník řízení byl majitelem ujištěn, že žádné podzemní potrubí se na těchto místech nevyskytuje. Plynárenské zařízení bylo uloženo v nevhodné hloubce (cca 50 cm pod povrchem a bez vrstvy zapískování). Veškerá činnost byla prováděna jako sousedská výpomoc bez nároku na finanční odměnu.

Ve smyslu ust. § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve znění účinném do 30. listopadu 2018 (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky ve znění účinném do 30. listopadu 2018“) je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle ust. § 15 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění účinném do 30. listopadu 2018 je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení nejednal úmyslně. Jeho úmyslem zajisté nebylo poškození plynárenského zařízení, ale provedení zemních prací souvisejících s výkopem drenáže pro rodinný dům.

Přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského (energetického) zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce související s výkopem drenáže pro rodinný dům, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Uložení plynárenského zařízení v rozporu s normami ČSN nezavazuje účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku, správní orgán však k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty. Správní orgán přihlédl pouze ke skutečnosti, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém obsypu. Uložení plynárenského zařízení v nedostatečné hloubce z žádného důkazu nevyplývá.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že účastník řízení věděl, že před započítím prací nebyl právníčkou osobou GridServices, s.r.o. vydán souhlas s prováděním prací, resp. stanovisko k existenci plynárenského zařízení spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení a dále nebylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení. Účastník řízení měl trvat na zahájení prací až po předložení těchto dokumentů objednatelům prací, čímž mohl zabránit poškození plynárenského zařízení. Zejména je třeba zdůraznit povinnost v ochranném pásmu i mimo ně provádět veškeré činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

V daném případě se jedná o přestupek účastníka řízení, který byl dle ust. § 15 odst. 3 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky spáchán z vědomé nedbalosti, neboť účastník řízení při provádění zemních prací věděl (měl si být vědom), že svou činností (jednáním) může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí. Správní orgán tento závěr činí i s ohledem

na profesní zaměření účastníka řízení, který je živnostník a oborem jeho činnosti jsou též „Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti“.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona pokutu až do výše 100 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a f) zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění účinném do 30. listopadu 2018 k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, k osobním poměrům a k tomu, zda a jakým způsobem byl účastník řízení pro totéž protiprávní jednání potrestán v jiném řízení před správním orgánem než v řízení o přestupku.

Jako přitěžující okolnost správní orgán hodnotí skutečnost, že si účastník řízení nevyžádal vyjádření správce plynárenského zařízení a nenechal provést vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Stejně tak hodnotí skutečnost, že účastník řízení prováděl zemní práce zemním strojem.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy energetické zařízení většího významu.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 2 463 m³ plynu do ovzduší, což hodnotí správní orgán vzhledem k velkému množství úniku jako přitěžující okolnost.

Jako polehčující okolnost správní orgán hodnotí skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno, pískovým obsypem.

Jako polehčující okolnosti hodnotí správní orgán úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy a skutečnost, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která byla stanovena mírně nad spodní hranicí zákonné výše pokuty. Uložená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

JUDr. Milada Sládečková, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava